

Délvidék

Bácskai Napló
Politikai napilap
Felelős szerkesztő: Kónya Lajos

MEGJELENIK	
mindennap délután vasár- és ünnepnap kivételével.	
Szerkesztőség és kiadó-hivatal:	
Szabadka IV. Rákóczi-ut 20.	
Telefon: 399.	
ELŐFIZETÉSI DÍJAK:	
Helyben házhoz hozva:	
egész évre	14.00
fél évre	7.20
negyed évre	3.60
egy hónapra	1.20
Vidékre postán küldve:	
egész évre	17.40
fél évre	8.70
negyed évre	4.35
egy hónapra	1.40

Gyöngyösieket a német győrekek helyett.

Közvetlenül, hogy mi jó magyarok, mi szabadkaiak és megyebeliek is a divatnak vagyunk barátjai. Ha azt akarjuk, hogy valami mozgalom — legyen az bármilyen célú — sikerüljön, mindenképp előtérbe kell tenni s akkor a fényes és teljes siker elmaradhatatlan. E gyöngyösi ügyet is. A jobb kosztu szorraló német gyermek ügyét észrevétlenül és ügyesen egy megkedveltették a publikummal, hogy most a német gyerek épp oly elengedhetetlen lesz a házában, mint két évvel ezelőtt az orosz fogoly. Akkor neked is van orosz foglyod? Volt a jelszó, most fogadtál német gyereket? Lesz. Enélkül sokan nem is lennének boldogok és egész nyaralásuk elrontódna, ha valahogyan lemaradnának a német nebulóktól.

Magában véve mindenesetre nagyon szép dolog a gyermekmegsegítés és szeretet, de ha már ennyire jók vagyunk, meleg és puhaszívűek, ha meg egy kis hőpolgár részére is van némi emivalónk az éléskamrákban, akkor előbb a mi gyermekeink között nézzünk körül. Nincsenek-e vajjon magyar gyermekek, akikre épp úgy ráfér egy kis jobb koszt, mint a németekére? Hát persze, hogy vannak ilyenek, nem is kerül valami nagy megerőltetésbe a megkeresésük, különösen a gyöngyösi tüzvész óta. Tessék csak elgondolni, hogy e leégett városban hány gyermek maradt kenyér nélkül, főt fedél nélkül. Talán ezekre illenék először gondolnunk, ha gyereket akarunk fogadni házukba. Tehát: a német gyermek magyar nyaralása helyett előbb a szegény magyar gyermekek és a leégett gyöngyösi gyermekek elfogadását tegyük divattá. Ha azután még akkor is marad üres hely a kevésbé sovány asztaloknál, jöjjenek németek is. Azt hisszük azonban, hogy igazi magyaros gyermekszereletünk megnyilatkozása után, amely előbb itthon jól körültekintett, a mostani viszonyok között nem igen jut hely idegennek. Elég szomorú, hogy cícománkban külföldi áru kell, hát legalább a gyermekdivatunkat elégítsük ki nonival.

Esterházy Móric lett a miniszterelnök.

Budapest, jun. 8. A Magyar Tavaszi Iroda jelenti: A király gróf Esterházy Móricot bizta meg kormányalakítással.

Ötven éve, 1867. június 8-án koronázták meg a helyreállított alkotmányosság ünnepies megpecsételésére Ferenc Józsefet magyar királlyá. Talán nem véletlen, hogy Magyarország politikai életében 1917. június 8-án újabb fordulat következett: a király váratlanul Budapesten temett és délután gróf Esterházy Móricot bizta meg kormányalakítással.

Négy órakor gróf Esterházy Móric katonai autóment Budára a király elé. Cfelsége ez alkalommal gróf Esterházy Móricot megbizta kormányalakítással. Az új miniszterelnök, amikor kijött a király szobájából, az újságíróknak, akik Bárcy István polgármestert kísér-

ték a várba, ezeket mondogta:

— Uraim a király megbizott, hogy kormányt alakítsak. A missziót elvállaltam.

Esterházy Móric gróf 1881. április 27-én született a komárommegyei Pusztamajkon. Cs. és kir. kamarás, tartalékos főhadnagy a 9. huszárezredben. A főrendiháznak örökös jogon tagja. 1906-ban, amidőn Andrássy Gyula gróf a kassai mandátumot tartván meg, a terebesiről lemondott, alkotmánypárti programmal e kerület képviselőjévé választották. A király a koronázás után valóságos belső titkos tanácsossá nevezte ki.

A pártkörök arra a hirre, hogy gróf Esterházy Móric lett miniszterelnökké designálva, mind megteltek és valamennyiben megjelent az új miniszterelnök.

Az új miniszterelnök kijelentette, hogy a királyi kéziratban kijelölt választójogi reformot öszintén és becsületesen meg akarja valósítani. Tanultunk a háboruban — mondotta. Azok, akik Szent István országát megvédték eddig, megvédik ezután is.

Eddig is főképpen szociális irányban dolgoztam: ezt teszem ezután is. A szociáldemokrácia Magyarországon más, mint magyar, nem lehet. Kötelességemnek tartom, hogy az új kormányt minél előbb megalakítsam.

Esterházy Móric gróf ma délelőtt több politikussal tanácskozott Károlyi Mihály gróf lakásán. Nem kíván pártokra támaszkodni. Az összes pártokból az ő politikáját helyeslő egyének támogatását óhajtja megszerezni.

A pénzügyi tárcát valószínűen Popovics Sándornak, az Osztrák-Magyar Bank vezérigazgatójának, a szociális ügyek vezetését pedig Vázsonyi Vilmosnak ajánlja föl.

A minisztériumok szaporítását akarja s elsősorban a posta- és vasúti ügyek intézését kiveszi a kereskedelmi tárcá hatásköréből. Lenne e célból külön közlekedésügyi minisztérium. Szó van szociális népjóléti és átmeneti minisztériumok létesítéséről is. Barátaival közölte az új miniszterelnök, hogy programja a választójogi blokk hiveit is ki fogja elégíteni.

Miért nem Wekerle?

Budapest június 9. Tegnap délután még Wekerle megbízatása bizonyosnak látszott. Wekerle az összes pártok támogatásától tette függővé vállalkozását, mivel parlamenti küzdelemben nem akart bocsátkozni. Wekerle a választójogi kiterjesztés programjába vette, de előbb a kiegyezést és a háborús kérdéseket akarta elintézni. Károlyiék és a demokraták ennek ellene voltak és ezért Wekerle visszalépett. A király ezután Esterházy Móric grófot bizta meg a kabinetalakítással.

Rettenetes

olasz veszteségek.

— A Kuk-hegy ára. —

Az olasz haretérről jelentik: Az utóbbi napokban 11 ezer embert, köztük 250 tisztet fogtunk el. A tizedik isonzói csatában több mint 30 ezer a fogoly olaszok száma. Az ellenség azonban halottakban és sebesültekben is rengeteg veszteséget szenvedett. A támadó harmadik olasz hadseregnek újabb igen súlyos a vesztesége. Összpontosított tüzéséget tűzünk rettenetes veszteséget okozott nekik. A második és harmadik olasz hadsereg 180 ezer emberrel fizetett meg a Kuk-hegyen aratott sikeréért. 30,000 halott és 27,000 fogoly lett belőlük.

Lesz-e különbéke?

A Petit Parisien jelenti Londonból: King képviselő megkezdte az alsóházban a külügyminisztertől, hogy az új orosz kormány csatlakozott-e a londoni egyezményhez. Lord Cecil külügyminiszter tagadta a dolgot és kijelentette, hogy e kérdésben nem ad semmiféle felvilágosítást.

A városi alkalmazottak gyorssegélye.

— Megjött a folyósítás, — késik a kiutalás. —

(Saját tudósítónktól.) Még mult hó utolsó napjaiban érkezett az előzetes távirati jelentés, hogy az állami alkalmazottak és általában segélyezett tisztviselők részére a kormány gyorssegély címén, ruhabetéti átállást folyósít.

Az akkoriban fészkelődő vasutas mozgalom eredménye volt ez. A vasutasok a folyósított gyorssegélyt már 2-án és 3-án felvették, de a többi állami és általában segélyezett tisztviselő — köztük a városi alkalmazottak — még a mai napig sem kapták kézhez a „gyorssegélyt. Bár az erre vonatkozó miniszeri rendelkezések már a hivatalos lapban is megjelentek, az összeg kiutalása egyre késik. Május 26-a volt az a nevezetes nap, amikor megérkezett a távirati értesítés a gyorssegély folyósítására vonatkozóan.

Ugyanez nap Szabadkán viharos villámok cikáztak a közgyűléses háborgó egén. A díjnokok kérték, — a tisztviselőkért, a nyugdíjasokéért indítványozták és végül láttuk az eredményt, a kérelem, az indítvány nem nyert elintéztést, mert dr. Biró Károly polgármester nem találta helyénvalónak a város nagylelkűségével fitymálódni

akkor, midőn állami segélyezésre nyílik kilátás.

Eddig leirtuk az eddig is megállapított tényeket. Most pedig nem tartjuk elmulaszthatónak megvilágítani az ügy politikai hátterét is.

Dr. Biró Károlyt azok a városatyák válasszák be a polgármesteri székbe, akik Szabadkán az adót fizetik. Szükséges tehát, hogy olyan adópolitikát folytasson, mely a városatyák pénzösszegeit valahogy meg ne terhelje, úgy hogy az kissé kellemetlenebb kihatással legyen rájuk és visszahatással rája nézve.

Es ez határozottan politika. Van a városi szabályrendeletnek egy pontja, mely a díjnokok fizetésére vonatkozóan intézkedik. Csudálatosképpen a minisztérium ezt a pontot soha sem engedélyezi, mert az itt előírt fizetési viszonyok sokkal kedvezőbbek a díjnokokra nézve, mint a most érvényben levő díjazási feltételek.

Származtassuk vissza erre is azokat az ellenkezőket, melyek az egyes helyzetjavítási mozgalmakkal szemben mindig diadalra jutnak — és akkor megértjük miért kell a szabadkai városi díjnokok fizetésének oly nyomorúságnak lennie.

A sör árának maximálása.

A szabadkai vendéglősök tárgyalása dr. Brestyánszky kapitánnyal

(Saját tudósítónktól.) Tudva levően ma békebeli sör árának öt-hatszorosát kell megfizetnünk, ha akarjuk kielégíteni sör utáni szomjunkt. Különösen alkalmas szolgálat a sör árának felhajtására, hogy a sör előállításánál némi nehézségekbe ütközik. Ennek természetes folyamán, hogy a különben is főlzaporodott kereslet az elenyésző esekély kínálattal szemben oly hatalmas árakat terem, hogy szükségessége mutatkozott annak, hogy a sör árát maximálják.

A maximálást azonban azzal a körültekintéssel kell elintézni, amely sem a vevő, sem az eladó közönség érdekeit nem sérti. Eppen ezért hívta össze ma délelőtt 11 órára dr. Brestyánszky Miklós rendőrkapitány a szabadkai vendéglősöket. Meglettek hívta Lichtnecker Gergely a Bárány tulajdonosa, — Lichtnecker Károly, a vasuti étte-

rem bérlője, — Kransz Béni, a Városi kávéház tulajdonosa, Tumbász Lázár a Pest szálloda, — Kladek István a Nemzeti szálloda, Kriszthaber Adolf, a Vilmos császár szálloda, Lengyel Vilmos a Park szálloda tulajdonosa és Horváczki Győző, Merkovics Felix, Baán Gábor, Alacker János, Juhász Ilés vendéglősök. Közöttük képviselve voltak a legkülönbözőbb ágak képviselői. Ebből végeredményképpen ki kellett alakulnia annak a megállapodott árak, mely — mint maximális ár — lesz ezentúl a sör törvényes ára. Eszerint egész Szabadkán mártól fogva:

Kispohár sör: 70 fillér,
Korsó " 1 K 20 fillér,
Palacsör " 90 fillér,
minden kávéházban is, de kisebb, külterületi kocsinokban 80 fillér. Ez az ár kötelező minden árusítóra, ha nem jelent is meg a kapitány előtt.

Szerb martalócok művelik a bácskai földeket.

— Dr. Lipozenics Lázár vámtelki pusztája. —

(Saját tudósítónktól.) Mikor kigyulladt Európa zsupfedeles viskója, a Balkán, hatalmas lángok csaptak az ég felé és a kísérteties lángfényből kiéreződött a világfelfordulás ezerféle változása, mely megzavarja békés napjaink változathatatlan gondolt megszokásait.

Jöttek a változások és hőmpolygó áradattal zugtak életünk folyójának kiszélesült medrében. A változások apró epizódjaként — mint parányi víz-csepp gördült tova a zúgó árban a népek vándorlása, mely

közénk sodorta a legvadabb idegeneket is.

Igy kerültek hozzánk azok a vad idegenek, akik valóságos martalócok voltak a báborunak. Loptak, raboltak, fegyvereket rejtegettek, sőt akadtak a szerb nők közt olyanok is, kik bombákat dobáltak katonáink közé.

Mikor a katonai bíróságok működni kezdtek, összefogdosták e komitási életet élő szerb nőket és hamarosan bezáródtak mögöttük a börtönök kapui; hova azonban nemsokára egy miniszeri rendelet aranyos su-

garakat lövelt közibük. Felvirradt a szabadulás napja s a szerb nők csoportosan hagyták el a dohos cellákat.

Igy kerültek a föld szolgálatába és ma már serény igyekezettel művelik a bácskai földeket. Alkalmunk volt látni dr. Lipozenics Lázár földbirtokos vámtelki pusztáján e dolgozó szerb nőket, kik noha szorgalmas munkával igyekeznek, még sem pótolják a mi régi munkacsernőket. A szerb nők teljes

megelégedésben töltik idejüket, melyet nagyban megkönnyít Lipozenics Lázár humanus, emberszerető bánásmódja.

A szerb nők ide a szabadkai törvényszéktől kerültek. Annak idején itt több szerb nőt helyeztek el és innen kerültek munkára dr. Lipozenics Lázárhoz is. A szabadkai törvényszék fogházából kikerült szerb nők dolgoznak még Rajcsics József vámtelki és Prokesch Mihály radonváci tanyáján is.

6 havi börtön helyett 6 évi fegyház.

— Bűnhődés a mérgezett szilvákért. —

Ognyanov Dániel szabadkai rokkant katona ez év január havában a mostoha anyját, Ognyanov Györgynét el akarta pusztítani, mert apai örökségét nem akarta részére kiadni. A vádlott sokat nyomorgott, végre úgy vélt magán segíteni, hogy az öreg asszonyt elteszi láb alól. Ognyanov Dániel katona korában kórházi ápoló volt Kolozsváron s magával hozott onnét szublimátot. Ezt a mérget használta fel arra, hogy megölje mostoháját.

A szublimátpasztillákat egy üveg siller-borban oldotta fel, ezenkívül aszalt szilvákba a mag helyett szublimátot helyezett. Ezt az ajándékot azután Krisztinkovics Lyubomir nevű kis fiúval elküldte a mostohának.

Az öreg asszony nem volt odahaza s a csomagot Kuntics Mihályné vette át.

Kunticsné megevett a szilvából egy szemet, amelytől halálos beteg lett, de a gyors orvosi beavatkozás megmentette életét.

A szabadkai kir. törvényszék 6 havi börtönrre ítélte a vádlottat.

Az ítéletben a vádlott megnyugodott, azonban a kir. ügyész súlyosbításért felebbezett. A másod fokú bíróság a szabadkai törvényszék ítéletét megsemmisítette, mert megállapította a gyilkosság büntetetének kísérletét, melyért Ognyanovot 6 évi fegyházra ítélte.

A védő semmisségi panaszt jelentett be az ítélet ellen.

Hős bácskai katonák.

Legujabban megint sokan kaptak a bácskai vitézek közül kitüntetést.

Kiszélesztől kaptak: A 6. honvéd gyalogezredben: Bittner János tart. hadnagy, Szabó Ferenc tart. tizedes, Bózsity István népfőlkelő, Reichert János népfőlkelő, Balczé Géza tart. hadnagy, Kluck Ilés tart. szakaszvezető, Fehér Mihály tizedes, Jedlicska Albert őrzető, Peczity Nenad tart. hadnagy, Horváth Péter és Popov Mihály szakaszvezetők, Homolya Antal népf. tizedes, Sipos István őrv., Balázs János, Mészáros Béla, Solti János, Gortva József, Molnár Pál, Szűcs Károly népf., Gregics Péter honvéd, Gulyás Ferenc, Grubik Márton, Horváth Ferenc népfőlkelő, Baeslia Péter, Szabó György, Szorcsik Vince honvédek, Kalmár Antal népf. hadnagy, Gerich Ferenc tart. zászlós, Meznics Mihály tart. hadnagy, Hegedüs Sándor szakaszvezető, Ónodi Sándor. Szárits Gyula népf. tizedes, Mészáros Mihály tiz. Kovács János népf. őrv., Szombaty József szakaszvezető, Füstös Márton tizedes, Bokota János őrzető, Mordován Vász, Lazik Ferenc honvédek, Tóth Mihály, Kövi Mihály népfőlkelő és Traut József tartalékos őrzető.

A 6. népfőlkelő parancsnokság nyilvántartásában: László Mihály, Diel György, Ladoczky Sándor és Peca János.

A bronz vitézségi érmet újólag kapta: Rók Vince tizedes a 6. honvéd gyalogezredben.

A bronz vitézségi érmet kapták a 6. honvéd gyalogezredben: Bódy Kornél tart. had-

nagy, Laubenstein Miklós népf. őrmester, Somosi Péter népf. Bieskei Szilveszter őrv., Papuga Mihály tart. honvéd, Krepsz György tart. honvéd, Kopilovieh Antsi honvéd, Borgyóski Sándor őrzető, Zórád György, Zsivkov Nityifor, Molnár József, Popov Velimir, Virkovic Lázár, Osztoity Száva népfőlkelő, Répee Vince, Schwarcz Izidor tart. őrmester, Karbiner Péter tart. honvéd, Ripszán Gáspár tart. őrzető, Acsay Mihály póttartalékos, Baits Kálmán tartalékos honvéd, Balázs István, Bilyovesits István, Czerna Ilés, Filák Mihály póttartalékos, Kovacsits Márton, Matkovics Antal póttartalékos, Nagy Péter, Nyári Orbán tartalékos honvédek, Sesevits Emil póttartalékos, Vidakovic János póttartalékos, Vörös István póttartalékos, Megyeri Ferenc tart. őrzető, Balázs-Piri János honvéd, Kulnesics Lőrinc, Duchange Ede honvéd és Kurusevics István honvéd.

A 6. népfőlkelő parancsnokság nyilvántartásában:

Batanes Szabó József, Vukaszalev Emil, Vaesik István, Simai Sándor, Rizer János, Puholák János, Petricsevics Pál, Paulity Péter népfőlkelő, Mihályi Kálmán, Makai Mihály, Kuesmár István, Kocsis György, Hodák Mózes, Gruity Mladen, Fejős András, Csulin Pál, Csik József, Bata Ferenc népfőlkelő.

Ugyancsak a bronz vitézségi érmet kapták: Fábán György, Delics Mihály, Kiss Márton, Vásóhelyi Károly és Kiss János huszárok a 4. honv. huszárezredben.

Az árdrágítók bünhődése.

— Dr. Brestyánszky Miklós mai tárgyalásai. —

(Saját tudósítónktól.) Dr. Brestyánszky Miklós rendőrkapitány ügyszólván naponta tart tárgyalásokat. Tegnap délelőtt is mintegy 70 kihágót ítél el, mert a hozzájuk érkező idegeneket nem jelentették be. Ma kevesebb vádlott állt előtte, de ügyük sokkal súlyosabb, mint a tegnapi kihágókéi.

Ma tárgyalta Szivics Kinetin János ügyét, amelyben már május 4-én is vettek föl jegyzőkönyvet. Az ellene emelt vád ellen, hogy 6 jogtalanul tartott vissza gabonát, tiltakozott, mert azt a rekviráló bizottság hagyta nála részben családja és jószágai számára, részben vetőmagul. A rendőrség, mikor ellene eljárást indítottak, a nála talált 73 méter gabonát lefoglalta, de azt Szivics Kinetin a szabadkai 8-as huszárok a lefoglalás után a maximális áron elszállították.

A mai tárgyalás folyamán beigazolást nyertek a kihágások s ezért 6 hónapi elzárásra és 3600 koronára ítélték.

Ma vonták kérdőre özv. Lasczik Józsefnét is, mert 371 kiló szalonnát a maximális áron felül 8 korona 60 filléért adott el. Az ügyben új tárgyalás lesz.

Özv. Bacics Palkovics Antalné II. kör Benedek-utcai lakos a Deák-utcai piacon a

száraz bab literjét 1.60 koronáért árusította. Ezért 30 K büntetést kapott.

Mészáros Mihály VI. kör Kálmán-utca 464. szám alatti lakos a krumplicsillóját 1 koronánál alább nem akarta árusítani. Ma a tárgyaláson nem jelent meg.

Ujhelyi Jánosné VI. kör 242 szám alatti lakosnő följelentette, hogy a zsirnak való háját kilónként 12 koronájával adta Minthogy a szomszédja csak tréfából jelentette fel, azt büntették meg 10 koronára.

Rudics Vranics Andrásné, Rudics V. Péterné és Bacics Palkovics Rozália a tej literjét 1.10 koronáért adták. Büntetésük 15—15 korona.

Berkovics Béláné III. kör 289. és Kiss Kálmánné III. kör 866. szám alatti lakosnők a vasuti barakkban a katonáknak kalácsot árultak. A náluk talált 76 koronát a rendőrség letétbe helyezte. Elítélték őket 1—1 napi elzárásra és 30—30 koronára.

Simon Gézánné Wesselényi-utca 717 szám alatti lakosnő még tavaly november 29-én nem jelent meg a tárgyaláson, ezért akkor 50 korona pénzbüntetésre ítélték. Simonné ellen több följelentés érkezett, mert cukorkészletét nem jelentette be.

NAPI HIREK.

A „Délvidék“ levéltár-osztálya a hadifoglyok részére.

Bármilyen háborús mozgalomról, megsegítésről volt szó, a Délvidék mindent a legnagyobb lelkesedéssel és hazafias testvérszeretettel karolt fel.

Amíg a háború tart, a katonák kötelességét teljesíti a fronton, addig nekünk is kötelességünk a munkákat tovább folytatni, a hős katonák hozzá tartozóinak minden ügyükben szolgálataikra lenni.

A Délvidék most a hadifoglyoknak való levelezést rendszeresíteni akarja. Mint ismeretes, hadifoglyaink legtöbbször azért nem kapják meg a leveleket, mert nagyon hosszúak és magyar nyelven vannak írva. Magyar cenzor pedig rendszerint nincsen az oroszoknál. Továbbá

a címzés is helytelen szokott lenni. Ez okok miatt azután a levelek nagyon sokszor nem érkeznek el rendeltetési helyükre.

E bajokon akar segíteni a Délvidék, amikor felállítja német és francia levéltár-osztályát a hadifoglyok részére. Levéltár-osztálya minden szombaton délelőtt 10 órától délig lesz nyitva s ez idő alatt bárkinek megírják levelét német, vagy francia nyelven a hadifoglyok részére. A levélírás természetesen teljesen ingyen történik. Mindenki magával hozza a pontos címet és egy hadifoglyok részére szóló levelezőlapot.

A francia, esetleg német levéltár-osztály szombaton már megkezdte működését.

A főispán Szabadkán. Purgly Sándor főispán hétfőn délelőtt a gyorsvonattal Szabadkára érkezik, hogy a délután megtartandó közigazgatási bizottság ülésén elnököljön.

Egy szabadkai leány érettségizése Nagykőrösön. Egy kedves megjelenésű, törekvő és bájos urileány érettségizéséről értesültünk. Szivics Macus, ki a szabadkai tanítónőképző intézet oklevelét — egyike a legszébb eredménnyel szerezte meg, most érettségizett Nagykőrösön, az ottani gimnáziumban és most is a legszebb sikerrel vizsgázott. További tanulmányai elé fokozottabb törekvéssel tekint, hogy célját teljesen elérje és néhány év múltán városunk legkedveltebb orvosnője legyen.

Megesalt a Medárd. Ugy járunk, mint az egyszeri gyerek: nem tudta megmondani, mikor hirtelen kérdezték, hogy fiú-e, vagy lány. Azt mondják, ha Medárd napján esik, 40 napig eső lesz. Tegnap volt, jött a híres Medárd és egész napon át erősen sütött a nap, míg délután pár esőpár eső, talán egész Szabadkán 500 csepp esett. Most igazán nem tudjuk, ez a pár esőpár eső volt-e, vagy csak esőpörgés. Bajos volna ebből hát kiokoskodni, hogy milyen idő lesz 40 napig.

Az iparostanonciskolai felügyelő-bizottság ülése. Ma tartotta meg az újonnan megalakult iparostanonciskolai felügyelő-bizottság első ülését. A folyó ügyek között szerepelt az Általános Ipartestületnek átírt

is, amelyben azt kéri a felügyelő-bizottságtól, hogy keresse meg a rendőrkapitányságot enyhítő büntetések kiszabása végett. Zatskó Alajos igazgató bemutatja az erre vonatkozó nagyszámu iratot, amelyekből a felügyelő-bizottság arról győződött meg, hogy mindenki, akinek ahhoz joga volt, megkapta a felmentést (515 tanuló közül 65), büntetés végett pedig csak az lett beterjesztve a rendőrkapitánysághoz, aki többszöri figyelmeztetés után meg sem kísérelte a mulasztott órák igazolását. Meggyőződött a felügyelő bizottság arról is, hogy a 10-20 koronás bírságokkal nem érhető el a kívánt cél: a tanoncok beiskolázása, amely nélkül megfelelő tanítási eredmény el nem érhető, miért is elhatározta, hogy megkeresi az I fokú iparhatóságot, hogy az ismételt mulasztásokkal szemben teljes szigorral alkalmazza az ipartörvény idevonatkozó fokozatos rendelkezéseit, a 40—400 koronás bírságösszegeket. Örömmel vette tudomásul a tanoncotthon sikerdus működését és ezért vezetőinek köszönetet mond. Az évszám vizsgálaton f. hó 22. és 23-án lesznek, az évszám ünnepély 24 (vasárnap) délután fél 4 órakor a polgári fiúiskola tornatermében, amelyen szívesen látja az érdeklődőket. Végül üdvözölte az igazgatót miniszteri iskolalátogatóvá történt kinevezetése alkalmából.

Változás a katonai rendőrség parancsnokságában. A Délvidék jelentette, hogy a szabadkai katonai rendőrség parancsnokságával Bárdos István 6-os főhadnagyot bízták meg. Helyettese Koröcs György hadnagy volt. Most a helyettesítéssel Könyig József hadnagyot bízták meg.

A kórházi főorvos nem megy nyugdíjba. Wilhelm Adolf a szabadkai Mária Valéria kórház igazgató-főorvosa a választások után beadta nyugdíjaztatása iránti kérvényét. Most — mint értesültünk — ebbeli kérelmétől elállt és ezt már be is jelentette.

A holnap délutáni gyűlés Paliés. Sok olyan híve is volt eddig az eszperantizmusnak, a kik nem találták meg a kellő módot arra, miként elégsék ki abbéli vágyaik, hogy megtanulják ezt az amogy is könyvnyi nyelvet. A holnap gyűlés szolgál ezeknek tanácsai és a gyűlés után szervezendő ingyenes kurzus megadja az alkalmat is arra, hogy ne csak passzív hívei legyünk a mozgalmnak, de tanulni vágyásunkat kielégítsük és ezáltal a mozgalom híveinek aktív táborába kerüljünk. A gyűlés védnökségét mint már jelentettük, a szabadkai eszperantisták legnagyobb öröme és hálijára Szalay Mátyás rendőrkapitány vállalta el. Az értekezlet — a paliés Vigadó nagytermében — pontban 5 órakor veszi kezdetét. Az idő rövidsége okozta, hogy külön meghívókat nem küldött szét a rendezőség. A mozgalom iránt érdeklődőket a legszívesebben fogadják.

A katonai rendőrség működése. Néhány nap óta, hogy a katonai rendőrség Szabadkán

is működik, már is szép eredményt ért el. A városban cirkáló járőrök nagyszámu olyan katonát fogtak össze, akik igazolvány nélkül járkáltak. A civileket is igazoltatják, miért is kétszeresen tanácsos az igazoló irásokat mindenkinek magával vinnie.

A sör nem olcsóbb, mint a bor. Szabadkán ez így van, de azt hisszük, nincs máskülöben másutt sem Magyarországon. Az itteni sörösök — legalább nagy részben — 80 fillért kértek egy pohár sörért, melyet 3 decis pohárban adtak, de ebből csak 2 deci a sör, mert felülről az 1 deci levegőt a hab szorítja ki. Ezt a huncutságot Németországban már megszüntették olyanformán, hogy a 3 deci sört félliteres korsóban kell adni. Hasonló kereskedelmi minisztérium is adhatna ki, mert a mai állapotok között egy liter sör ára így 4 korona.

KORZÓ-MOZI

Június 8-án péntek,
9-én szombat és 10-én
-- vasárnap --

Zoárd mester

A címszerepben:

Hegedüs Gyula

.....

Június 11-én és 12-én
hétfő és kedd

A HOLLAND EXPRESS

Szenzációs detektívdráma.

.....

Június 13-án és 14-én

A PÉNZ FEJEDELME

Amerikai sláger.

ELŐADÁSOK KEZDETE:

Hétköznap 6 és 1/29, ün-
nep- és vasárnap 2, 4, 6
-- és 1/29 órakor.

Leartattak 52 hold kalászos zöldbuzát. Az újvidéki határrendőrségnek megbízott kiküldöttjei Cservenkara is ellátogattak. Itt meglepetve látták, hogy mintegy 52 holdnyi területen a már kalászos zöldbuzát lekaszálták. A nyomozás során kitért, hogy a buzatábla dr. Lebach László cservenkai földbirtokosé, aki azért aratta le a még érlelen termést, mert állatállományának nem volt mit ennie. Dr. Lebach tavalyi kőróját fel kellett gyújtania, miután a moly az egész kőröbolyákat ellepte, így az uradalom tehenei és ökrei takarmány nélkül maradtak. A határrendőrség az 52 hold buza lekaszálsáról úgy az Országos Közéleti Hivatalnak, mint a kulai szolgabíróságnak is jelentést tett s most az egész Bácskában kíváncsian várják, mit szól a hatóság a tulkorai buza-leartatáshoz.

Barátok a fogházban. A Délvidék foglalkozott Barát Sándor és Barát József rablási ügyével. A két Barát özv. Fábán Gergelyné kiélesített balhával támadta meg és követelték a pénz előadását. Munkájuk eredménytelen járt, mert onnan 1200 koronát, 3 arany gyűrűt és több értékes apróságot loptak el. A rablás elkövetésénél Barátné és leánya Barát Mariska, mint részesekek szerepeltek, mert a rablott dolgokon ők is osztozkodtak. Ellenük is eljárást indítottak és letartóztatták őket.

Éjjel egykor záróra. Hirt adtunk arról, hogy a magyar mozgóképszínháztulajdonosok három napon át hadikölesőnapot rendeznek. Most hozzá tehetjük, hogy a kormány erre a három napra, azoknak a mozgóképszínháztulajdonosoknak, kik a mozgalomban résztvesznek, a hazafias célra való tekintettel megengedi, hogy ezeken a napokon éjjel 1 óráig tarthassanak előadásokat. Miután minden mozgóképszínház gondoskodik jog arról, hogy az idején legjobb képeit vegye műsorra, s miután minden fillér bevétel hadikölesőnapra fordítatik s így minden látogató tulajdonképpen hazafias célt szolgál azzal, ha ezen a három napon a mozikat látogatja, etöreláthatóan rendkívül látogatottak lesznek a mozgóképszínházak.

Bánásmód a katonai irodák női alkalmazottaival. A katonai irodákban néhány nap óta már alkalmazásban vannak a nők Szabadkán is. A 6-os honvédeknek Marton Aladár ezredes, a pótzászlóalj parancsnoka a legmesszebbmenő tapintatossággal vette védelmébe ezeket a női alkalmazottakat és intézkedett az iránt, hogy a katonák a nőkkel szemben a legelőzékenyebb viselkedést tanúsítsák, mert ellenkező esetben a legszigorúbb büntetéssel torolja meg e parancs ellen vétő katonákat.

Megüresedett jegyzői állások. A bácsalmási járáshoz tartozó Mátételke községben a jegyzői állás megüresedett. Betöltése június 14-éig Koller Ernő főszolgabíróhoz beadandó kérvény útján lesz elintéztve. A kulai járáshoz tartozó Kiskér község jegyzői állása szintén betöltetlen. Ez állás elnyerésére aspirálók kellőképpen felszerelt kérvényeiket június 15-éig nyúj-

tsák be dr. Buday Ernő főszolgabírónál.

Tárgyalások a kisgazdákkal. Dr. Bíró Károly polgármester a július egytől augusztus 15-éig terjedő időre szükséges gabona összeadására vonatkozóan még mindig tárgyal a kisgazdákkal. Az erre az időre szükséges gabonamennyiség összehozása már ugyiszólván teljesen biztosítva van.

A szabadkai királyi törvényszék főtárgyalásai: Június hó 11-én Sarnyai Pál Sándor, Bek Jánosné sz. Mátér Anna, Wittner Tamás, Szegedinesev Milvoj, 13-án Orbán Agnes Varga Antal, Végel Márton, Csikos Balázs és egy társa, 15-én Frank József, Grubos Péter Pálné és egy társa, ifj. Csél Albert, Bajusz Józsefné és egy társa.

Meghaltak:

Gyukics József Szabadkán VI-ik kör 427. szám alatti lakos; özv. László Jánosné, Kőszegi Mária 95 éves korában Szabadkán;

Jaramazovics Mártonné, Krmptics Mátild 67 éves korában Szabadkán.

Vince Lajos teljesen fi talon Szabadkán és

Mohár Irén VI-ik kör 436. szám alatti, szülei lakásán.

Szombat—Vasárnap

BERKY LILY bucsu-fellépte

A méltóságos rabasszony

Sas Ede drámája 4 felvonásban. Kezdeté d. u. 5 és este 8 órakor. Ünnepe 2, 4, 3/6 és 8 órakor

Jövő hét szenzációja NYÁRAY ANTAL országoshírű énekzeneművész és társulatának MŰVÉSZ-ESTELYE Jegyek kaphatók.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szent Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában Szabadkán, Rákóczi-utca 20. szám.

Dr. Prokesch Géza-féle ház (7 szobás lakás mel-lékhelyiségekkel) november 1-re kiadó. Megtekinthető d. e. 10—12 óráig.

Nyílttér *

Néhaj dr. Prokesch Géza körhízi főorvos azon pácienseit, kik a gyógyításért járó fizetési kötelezettségüknek mindazidőig még nem tették eleget, felszólította, hogy f. évi. július 15-ig a törvényes következményterhe alatt hátrékkjüket rendezni szíveskedjenek.

Öz. dr. Prokesch Gézáné Pátesfürdő, Heffer-villa.

* Az e rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Felelős szerkesztőnk telefonszáma Pátes 34.

Egy jó házból való fiut

teljes ellátással felveszek. **Kádár Lajos** fűszerkereskedő Halasi-u.

Figyelmeztetés.

A szabadkai villamtelep ezuton is tisztelettel figyelmezteti a gazdaközönséget, hogy az évek óta előnyösen bevált villamos eséplésre, nemkülönbön gőzüzemű eséplésre is már most elfogad előjegyzést. Jelentkezés a villamstelep irodájában.

Meghívó.

A Szabadkai Általános Ipartestület 1917. évi június hó 17-én vagy határozatképtelenség esetén 1917. évi június hó 24-én d. e. 10 és fél órakor az ipartestület helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a testület tagjait tisztelettel meghívja a szabadkai általános ipartestület előjáróságának június hó 5-én hozott határozata folytán.

Csajkás Lukács ipt. h. jegyző.

Sefesits Lajos ipt. elnök.

A közgyűlés tárgyai:

1. Alapszabály módosítás tagsági járulékok megállapítása ügyében.
2. Az iparosok hadi árvái részére a nemesszivü adományozóktól befolyt összeg kiosztása.

Figyelmeztetés: Alapszabályaink 11. §-a értelmében a közgyűlésen szavazati joggal csak azon tag bír, aki 3 évi ipartestületi tagsági díjjal nines hátralékban. Napirendre ki nem tűzött indítványok csak azon esetben vétetnek a közgyűlésen tanácskozás alá, ha 10 tag aláírásával legalább 5 nappal a közgyűlés napja előtt a választmánynak beadattak.

Horvát Országos Bank R. T. fiókja, Szabadka.

Központ: Osijek Fiókok: Szabadka, Zagreb, Novi Cirkevica. Kirendeltsegek: Hrejin, Trihatj, Grižane Befizetett alaptőke 10.000.000 és tartalékalap 2.000.000 korona.

Elfogad: takarékbetétet könyvecskákra és folyószámlán a legkedvezőbb feltételek mellett. — A betétekre a moratórium rendelkezései nem vonatkoznak és azok megállapodás szerint fizetnek ki.

Vesz és elad: mindenféle értékpapírokat (állami címleteket, zálogleveleket, sorsjegyeket stb.) külföldi ére- és papirpénzeket és az összes egyéb értékeket napi áron.

== **Atvesz letétbe és kezelésre értékpapírokat.** ==

Folyósít: Jelzálogkölcsonöket földbirtokra és nagyobb városokban házakra.

Kibocsájt: 4½ és 5% (utóbbiak 3% nyeresémmel) pupilláris biztosság, adómentes, mindenféle évadé céljaira alkalmas zálogleveleket.

FINANCIROZ ipari és kereskedelmi vállalatokat, végez birtokparcellázásokat és elfogad ingatlanokra vonatkozó kommissionális megbízásokat.

VÉGZI LEGELŐNYÖSSEBB feltételek mellett az összes banküzleteket, továbbá kúriai és kommissionális megbízásokat.

Árusztály: Árusít előnyös áron: legjobb beföldi gyártmányu vetőgépeket, kukoricakapáló és sormívelő ekéket, boronákat, szecskavágó, daráló, valamint egyéb gazdasági gépeket.